

ПРОТОКОЛ засідання Вченої ради ГАО
12.12.2019 р. № 15
м. Київ

Учену раду ГАО НАН України в складі 25 чоловік затверджено Постановою Бюро Відділення фізики й астрономії НАН України від 4 липня 2017 р. (протокол № 5) зі змінами, затвердженими Постановою Бюро Відділення фізики й астрономії НАН України від 18 грудня 2018 р. (протокол № 9).

ПРИСУТНІ:

15 членів Ученої ради ГАО НАН України – акад. НАН України **Я.С. Яцків** (голова Вченої ради ГАО НАН України), к.ф.-м.н. **С.Г. Кравчук** (заступник голови Вченої ради ГАО НАН України) к.ф.-м.н. **Л.М. Свачій** (учений секретар Ученої ради ГАО НАН України), чл.-кор. НАН України **Р.І. Костик**, д.ф.-м.н. **Я.В. Павленко**, д.ф.-м.н. **Ж.М. Длугач**, д.ф.-м.н. **П.П. Корсун**, к.ф.-м.н. **І.Б. Вавилова**, к.ф.-м.н. **Б.О. Шахов**, к.ф.-м.н. **А.А. Василенко**, к.ф.-м.н. **О.А. Велесь**, к.ф.-м.н. **М.М. Медведський**, к.ф.-м.н. **П.Ф. Лазоренко**, к.ф.-м.н. **С.М. Осіпов**, **В.Л. Костюченко** (голова профспілки)

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Звіт щодо виконання НДР *«Створення високоточної багатопозиційної фазової системи «Вега-V» для визначення траєкторій навколоземних високодинамічних об'єктів (БФСТВ)»* (наук. кер.: М.М. Медведський; термін виконання: вересень 2018р. – грудень 2019 р.; Цільова комплексна програма НАН України з наук. косм. досліджень на 2018—2022 рр. (доповідає *О.О. Жаліло*).
2. Проміжний звіт (за 2019 р.) щодо виконання цільової НДР (379Ц) *«Дослідження фундаментальних фізичних та астрономічних процесів обраних об'єктів Всесвіту та перспективи практичного застосування астроінформації»* (наук. керівник: акад. НАН України Я.С. Яцків; термін виконання: січень 2017 р. – грудень 2021 р.) (доп. акад. НАН України Я.С. Яцків).
3. Звіт щодо виконання НДР *«Методи машинного навчання бінарній морфологічній класифікації великих масивів галактик (шифр: ML_SDSS)»* (наук. кер.: Д.В.Добричева; термін виконання: липень 2019 р. – грудень 2020 р.) — Науково-дослідні роботи молодих учених НАН України 2019—2020 рр. (доповідає к.ф.-м.н. Д.В. Добричева).
4. Звіт щодо виконання відомчої фонд. НДР *«Спектроскопічні дослідження зір пізніх спектральних класів та ультрахолодних карликів Галактики»* (наук. кер.: Ю.П.Любчик; термін виконання: січень 2015 р.– грудень 2019 р.) (доповідає к.ф.-м.н. Ю.П. Любчик).
5. Звіт щодо виконання другого етапу НДР *«Інформаційно-ефемеридний сервіс та інформаційний сервіс спостережень штучних супутників Землі і малих небесних тіл (шифр: ICC ШСЗ МНТ)»* (наук. кер.: Я.О. Романюк; термін виконання: лютий 2018 р. – грудень 2022 р.) — Цільова комплексна програма НАН України з наукових косм. досліджень на 2018—2022 рр. (доповідає к.т.н. Я.О. Романюк).
6. Звіт щодо функціонування *наукового об'єкта* ГАО НАН України, котрий становить *національне надбання* (доповідає к.ф.-м.н. М.М. Медведський).

7. Звіт щодо виконання другого етапу НДР *«Новітні методи та нові знання про будову матерії у Всесвіті: опрацювання та наповнення бази даних рентгенівських космічних місій»* (наук. кер.: А.А. Василенко; термін виконання: лютий 2018 р. – грудень 2022 р.) — Цільова комплексна програма НАН України з наукових космічних досліджень на 2018—2022 рр. (доповідає к.ф.-м.н. А.А. Василенко).

8. Обговорення та затвердження переліку найвагоміших наукових здобутків ГАО НАН України за 2019 р.

9. Різне.

1. **СЛУХАЛИ:** Звіт О.О. Жаліла щодо виконання НДР *«Створення високоточної багатопозиційної фазової системи «Вега-V» для визначення траєкторій навколоземних високодинамічних об'єктів (БФСТВ)»* (наук. кер.: М.М. Медведський; термін виконання: вересень 2018 р. — грудень 2019 р.; Цільова комплексна програма НАН України з наук. косм. досліджень на 2018—2022 рр.).

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово к.т.н. О.О. Жалілові.

О.О. Жаліло докладно розповів про підсумки виконання НДР *«Створення високоточної багатопозиційної фазової системи «Вега-V» для визначення траєкторій навколоземних високодинамічних об'єктів (БФСТВ)»* (наук. кер.: М.М. Медведський; термін виконання: вересень 2018 р. — грудень 2019 р.; Цільова комплексна програма НАН України з наук. косм. досліджень на 2018—2022 рр.) та відповів на запитання **О.А. Велеса**.

В обговоренні питання взяв участь зав. відділу астрометрії та космічної геодинаміки ГАО НАН України **М.М. Медведський**, який проінформував, що відділ заслухав звіт стосовно виконання розглядуваної НДР і рекомендував Ученій раді затвердити його.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків:** Є пропозиція затвердити звіт розглядуваної НДР та порушити клопотання щодо продовження цього напряму досліджень.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України («за» — 15) затвердити звіт щодо виконання НДР *«Створення високоточної багатопозиційної фазової системи «Вега-V» для визначення траєкторій навколоземних високодинамічних об'єктів (БФСТВ)»* (наук. кер.: М.М. Медведський; термін виконання: вересень 2018 р. — грудень 2019 р.; Цільова комплексна програма НАН України з наук. косм. досліджень на 2018—2022 рр.). Вважати, що названу науково-дослідну роботу виконано в повному обсязі відповідно до вимог її Технічного завдання.

2. **СЛУХАЛИ:** Проміжний звіт акад. НАН України Я.С. Яцківа щодо виконання поточного етапу НДР за відомчою тематикою *«Дослідження фундаментальних фізичних та астрономічних процесів обраних об'єктів Всесвіту та перспективи практичного застосування астроінформації»* (наук. керівник: акад. НАН України Я.С. Яцків; термін виконання: січень 2017 р. — грудень 2021 р.; Цільова програма наукових досліджень ВФА НАН України).

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** докладно розповів про підсумки виконання поточного етапу НДР (2019 р.) за відомчою тематикою «Дослідження фундаментальних фізичних та астрономічних процесів обраних об'єктів Всесвіту та перспективи практичного застосування астроінформації» (наук. керівник: акад. НАН України Я.С.Яцків; термін виконання: січень 2017 р. — грудень 2021 р.; Цільова програма наукових досліджень ВФА НАН України; 379 Ц).

Виступивши, промовець відповів на запитання **Ж.М. Длугач** та попросив виконавців НДР у майбутньому більше публікувати статей, що стосуються цієї НДР, у закордонних наукових журналах.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України («за» — 15) затвердити звіт щодо виконання поточного етапу НДР за відомчою тематикою «*Дослідження фундаментальних фізичних та астрономічних процесів обраних об'єктів Всесвіту та перспективи практичного застосування астроінформації*» (наук. керівник: акад. НАН України Я.С. Яцків; термін виконання: січень 2017 р. — грудень 2021 р.; Цільова програма наукових досліджень ВФА НАН України).

3. СЛУХАЛИ: Доповідь кандидата фізико-матем. наук Д.В. Добричевої — наукового керівника науково-дослідної роботи молодих учених НАН України «*Методи машинного навчання бінарній морфологічній класифікації великих масивів галактик*» (термін виконання: липень 2019 р. — грудень 2020 р.; номер державної реєстрації: 0119U102565) — про виконання названої науково-дослідної роботи протягом 2019 р.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово к.ф.-м.н. Д.В. Добричевій.

Д.В. Добричева докладно розповіла про підсумки виконання за 2019 р. науково-дослідної роботи молодих учених НАН України «*Методи машинного навчання бінарній морфологічній класифікації великих масивів галактик*» (термін виконання: липень 2019 р. — грудень 2020 р.; номер державної реєстрації: 0119U102565) і відповіла на запитання **Я.В. Павленка** та **С.Г. Кравчука**.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України («за» — 15) затвердити звіт щодо виконання науково-дослідної роботи молодих учених НАН України «*Методи машинного навчання бінарній морфологічній класифікації великих масивів галактик*» (науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук Д.В. Добричева; термін виконання: липень 2019 р. — грудень 2020 р.; номер державної реєстрації: 0119U102565) у 2019 р. Вважати, що етап 2019 р. названої науково-дослідної роботи є виконаним у повному обсязі і таким, що відповідає вимогам її Технічного завдання. Вважати за доцільне продовження названої науково-дослідної роботи у 2020 р.

4. СЛУХАЛИ: Доповідь кандидата фізико-матем. наук Ю.П. Любчика — наукового керівника науково-дослідної роботи «*Спектроскопічні дослідження зір пізніх спектральних класів та ультрахолодних карликів Галактики*» (термін виконання: січень 2015 р. — грудень 2019 р.; номер державної реєстрації: 0114U006632) — щодо підсумкового звіту з виконання названої роботи.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово к.ф.-м.н. Ю.П. Любчикові.

Ю.П. Любчик докладно розповів про підсумки виконання науково-дослідної роботи «Спектроскопічні дослідження зір пізніх спектральних класів та ультрахолодних карликів Галактики» (термін виконання: січень 2015 р. — грудень 2019 р.; номер державної реєстрації: 0114U006632; відомча тематика НАН України).

В обговоренні питання взяв участь голова астрофізичного семінару ГАО НАН України **С.Г. Кравчук**, котрий повідомив, що астрофізичний семінар Обсерваторії заслухав звіт стосовно виконання розглядуваної НДР і рекомендував Ученій раді затвердити його.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України («за» — 15) затвердити звіт щодо виконання науково-дослідної роботи «*Спектроскопічні дослідження зір пізніх спектральних класів та ультрахолодних карликів Галактики*» (науковий керівник: кандидат фізико-математичних наук Ю.П. Любчик; термін виконання: січень 2015 р. — грудень 2019 р.; номер державної реєстрації: 0114U006632). Вважати, що названу науково-дослідна роботу виконано в повному обсязі відповідно до вимог її Технічного завдання.

5. СЛУХАЛИ: Звіт Я.О. Романюка щодо виконання другого етапу НДР «*Інформаційно-ефемеридний сервіс та інформаційний сервіс спостережень штучних супутників Землі і малих небесних тіл (шифр: ІСС ШСЗ МНТ)*» (наук. кер.: Я.О. Романюк; термін виконання: лютий 2018 р. — грудень 2022 р.; Цільова комплексна програма НАН України з наукових косм. досліджень на 2018—2022 рр.).

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово к.т.н. Я.О. Романюкові.

Я.О. Романюк докладно розповів про підсумки виконання другого етапу НДР «*Інформаційно-ефемеридний сервіс та інформаційний сервіс спостережень штучних супутників Землі і малих небесних тіл (шифр: ІСС ШСЗ МНТ)*» (наук. кер.: Я.О. Романюк; термін виконання: лютий 2018 р. — грудень 2022 р.; Цільова комплексна програма НАН України з наукових косм. досліджень на 2018—2022 рр.).

Виступивши, **Я.О. Романюк** відповів на запитання чл.-кор. НАН України **Р.І.Костика** та **Я.В. Павленка**.

В обговоренні питання взяли участь акад. НАН України **Я.С. Яцків** та **С.Г.Кравчук**, які схвально відгукнулися про роботу виконавців розглядуваної НДР та запропонували Вченій раді затвердити звіт.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України («за» — 15) затвердити звіт щодо виконання другого етапу (за 2019 р.) НДР «*Інформаційно-ефемеридний сервіс та інформаційний сервіс спостережень штучних супутників Землі і малих небесних тіл (шифр: ІСС ШСЗ МНТ)*» (наук. кер.: Я.О. Романюк; термін виконання: лютий 2018 р. — грудень 2022 р.; Цільова комплексна програма НАН України з наукових косм. досліджень на 2018—2022 рр.). Вважати, що етап 2019 року названої науково-дослідної роботи виконано в повному обсязі відповідно до вимог її Технічного завдання.

6. СЛУХАЛИ: Звіт к. ф.-м. н. М.М. Медведського щодо функціонування в 2019 р. наукового об'єкта ГАО НАН України, котрий становить *національне надбання*.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово к. ф.-м. н. М.М. Медведському.

М.М. Медведський: Як ви уже знаєте, в ГАО НАН України функціонував і функціонує комплекс, котрий входить до Державного реєстру наукових об'єктів, що становлять національне надбання, — Лазерний супутниковий віддалемір «Київ-Голосіїв» Головної астрономічної обсерваторії (м. Київ) (Кабінет Міністрів України, постанова від 19 грудня 2001 р. № 1709). Лазерний супутниковий віддалемір «Київ-Голосіїв» використовується для визначення високоточних (± 2 см) топоцентричних відстаней (відстань між спеціалізованим супутником, оснащеним кутиковим відбивачем, та віддалеміром) у Єдиній шкалі часу.

Станція лазерних спостережень штучних супутників Землі ГАО НАН України входить до світової мережі станцій Міжнародної служби обертання Землі і веде активні спостереження за міжнародними програмами. Кількість такого роду станцій у наш час по всій Земній кулі становить 36.

Далі **М.М. Медведський** докладно розповів про роботу Лазерного супутникового віддалеміра «Київ-Голосіїв» упродовж 2019 р. та про кількість публікацій, пов'язаних з цим: одна наукова стаття та дві доповіді на міжнародних конференціях.

Виступивши, **М.М. Медведський** відповів на запитання чл.-кор. НАН України **Р.І.Костика, І.Б. Вавилової та С.Г. Кравчука.**

В обговоренні питання взяв участь акад. НАН України **Я.С. Яцків**, який схвально відгукнувся про функціонування Лазерного супутникового віддалеміра «Київ-Голосіїв» упродовж 2019 р., наголосивши, що цей науковий об'єкт гідно представляє Україну.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України («за» — 15) затвердити звіт щодо функціонування в 2019 р. *наукового об'єкта* ГАО НАН України, котрий становить *національне надбання*.

7. СЛУХАЛИ: Звіт А.А. Василенка щодо виконання другого етапу НДР *«Новітні методи та нові знання про будову матерії у Всесвіті: опрацювання та наповнення бази даних рентгенівських космічних місій»* (наук. кер.: А.А. Василенко; термін виконання: лютий 2018 р. — грудень 2022 р.; Цільова комплексна програма НАН України з наукових косм. досліджень на 2018—2022 рр.).

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово к. ф.-м. н. А.А. Василенкові.

А.А. Василенко докладно розповів про підсумки виконання другого етапу НДР «Новітні методи та нові знання про будову матерії у Всесвіті: опрацювання та наповнення бази даних рентгенівських космічних місій» (наук. кер.: А.А. Василенко; термін виконання: лютий 2018 р. — грудень 2022 р.; Цільова комплексна програма НАН України з наукових косм. досліджень на 2018—2022 рр.).

Виступивши, **А.А. Василенко** відповів на запитання чл.-кор. НАН України **Р.І.Костика.**

В обговоренні питання взяли участь акад. НАН України **Я.С. Яцків та І.Б.Вавилова**, які схвально відгукнулися про роботу виконавців розглядуваної НДР та запропонували Вченій раді затвердити звіт.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України («за» — 15) затвердити звіт щодо виконання другого етапу (за 2019 р.) НДР *«Новітні методи та нові знання про будову матерії у Всесвіті: опрацювання та наповнення*

бази даних рентгенівських космічних місій» (наук. кер.: А.А. Василенко; термін виконання: лютий 2018 р. — грудень 2022 р.; Цільова комплексна програма НАН України з наукових косм. досліджень на 2018—2022 рр.). Вважати, що етап 2019 року названої науково-дослідної роботи виконано в повному обсязі відповідно до вимог її Технічного завдання.

8. СЛУХАЛИ: Обговорення та затвердження переліку найвагоміших наукових здобутків ГАО НАН України за 2019 р.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** повідомив про інформацію від наукових відділів Обсерваторії стосовно найвагоміших наукових здобутків ГАО НАН України за поточний рік.

В обговоренні питання взяли участь **С.Г. Кравчук, І.Б. Вавилова, Л.М.Свачій** та ін.

УХВАЛИЛИ: За результатами голосування членів Ученої ради ГАО НАН України («за» — 15) затвердити наданий завідувачами наукових відділів перелік найвагоміших наукових здобутків ГАО НАН України за 2019 р.

9. а) СЛУХАЛИ: Короткий звіт про закордонне відрядження д.ф.-м.н. ГАО НАН України **Ж.М. Длугач** у Лілльський університет, Франція.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** надав слово провідному науковому співробітникові відділу фізики субзоряних та планетних систем ГАО НАН України д.ф.-м.н. **Ж.М. Длугач**.

Ж.М. Длугач провітнула про своє відрядження (03 – 08 листопада 2019 р.) до Лілльського університету, Франція.

Мета відрядження — участь у конференції «Advancement of polarimetric observations: calibration and improved aerosol retrievals» (APOLO 2019; the 2nd workshop), на якій **Ж.М. Длугач** зробила усну доповідь.

б) СЛУХАЛИ: Про Розпорядження № 609 Президії НАН України (від 20.11.2019 р.) щодо підготовки звітів про діяльність наукових установ і Звіту про діяльність НАН України в 2019 р.

Акад. НАН України **Я.С. Яцків** проінформував про Розпорядження № 609 Президії НАН України (від 20.11.2019 р.) щодо підготовки звітів про діяльність наукових установ і Звіту про діяльність НАН України в 2019 р.

УХВАЛИЛИ: Інформацію про закордонне відрядження д.ф.-м.н. ГАО НАН України **Ж.М. Длугач** у Лілльський університет (Франція) взяти до відома.

Інформацію про Розпорядження № 609 Президії НАН України (від 20.11.2019 р.) щодо підготовки звітів про діяльність наукових установ і Звіту про діяльність НАН України в 2019 р. взяти до відома.

Голова Вченої ради ГАО НАН України _____ акад. НАН України **Я.С. Яцків**,
учений секретар Ученої ради ГАО НАН України _____ **Л.М. Свачій**.